



ที่ พม ๐๒๐๗/ ๑๒๓๗๗

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์  
๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค  
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

๓) พฤษภาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐ จะต้องรับคนพิการเข้าทำงาน และจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๓/ว/ล) ๗๖๙๗ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอความร่วมมือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เสนอความเห็น เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงาน และจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. .... ซึ่งกระทรวงแรงงานเสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาแล้ว มีข้อคิดเห็น ดังนี้

๑. การกำหนดอัตราส่วนการจ้างงานคนพิการและการส่งเงินเข้ากองทุนเป็นไปตาม มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่ง คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ได้มีมติ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เห็นชอบร่างกฎกระทรวงดังกล่าวแล้ว โดยเห็นว่าควรปรับปรุงอัตราส่วนการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐ ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๗) จากอัตราลูกจ้างทั่วไป ๒๐๐ คนต้องจ้างคนพิการ ๑ คน เป็นอัตราลูกจ้างทั่วไป ๕๐ คนต้องจ้างคนพิการ ๑ คน เนื่องด้วยเหตุผล ดังนี้

๑.๑ สถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐที่ไม่ประสงค์ที่จะรับคนพิการเข้าทำงานก็สามารถเลือกใช้วิธีการอื่นตามมาตรา ๓๕ โดยการให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ

จัดจ้างเหมาะสมช่วงงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการแทนก็ได้ รวมทั้งมี  
มาตรการทางภาษีในการช่วยเหลือผู้ประกอบการที่จ้างงานหรือจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนพิการด้วย

๑.๒ การกำหนดอัตราส่วนให้คนพิการเข้าทำงานมากขึ้นเป็นการขับเคลื่อนเชิง  
สัญลักษณ์ สอดคล้องกับนานาประเทศ จะทำให้คนพิการจะได้รับโอกาสการจ้างงานมากขึ้น

๑.๓ การกำหนดอัตราส่วนการจ้างงานคนพิการมากขึ้น จะเป็นการส่งเสริมภาคธุรกิจ  
ในการรับผิดชอบต่อสังคม โดยการส่งเสริมให้คนพิการมีงานทำอย่างทั่วถึง

๑.๔ การกำหนดอัตราส่วนการจ้างงานคนพิการมากขึ้นจะสร้างโอกาสให้คนพิการ  
ได้รับการพัฒนาศักยภาพและพึ่งพาตนเอง ลดภาระของสังคม ทำให้คนพิการเข้าไปมีส่วนร่วมและเป็นพลังทาง  
สังคมมากขึ้น

๒. ผลดีของการเพิ่มอัตราส่วนการจ้างงานคนพิการเป็นร้อยละ ๒ จะครอบคลุมสถาน  
ประกอบการ จำนวน ๒๓,๖๖๙ แห่ง กระจายทุกจังหวัด จะทำให้มีการจ้างงานคนพิการจำนวน ๑๐๘,๑๘๐ คน  
มูลค่าทางเศรษฐกิจโดยคำนวณจากอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่สุด เป็นเงิน ๕,๘๕๕ ล้านบาทต่อปี (ไม่รวมการจ้างงานโดย  
หน่วยงานภาครัฐ) ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับกฎหมายของประเทศต่างๆ ที่ได้ใช้หรือจะใช้ระบบดังกล่าว  
(ตั้งแต่ร้อยละ ๒ ขึ้นไป จำนวน ๒๕ ประเทศ และประเทศที่ใช้โควตาตั้งแต่ร้อยละ ๑ แต่ไม่ถึงร้อยละ ๒  
มี ๖ ประเทศ ส่วนประเทศไทยร้อยละ ๐.๕๐) สำหรับผลการศึกษาเกี่ยวกับผลดีของการจ้างงานคนพิการต่อ  
เศรษฐกิจและสังคม โดยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเห็นว่า การจ้างงานคนพิการจะก่อให้เกิด  
คุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม และในปี ๒๕๕๒ องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour  
Organization : ILO) ได้ตีพิมพ์และเผยแพร่ผลการศึกษารื่องผลกระทบทางเศรษฐกิจในการไม่จ้างแรงงานคน  
พิการ The price of exclusion: the economic consequences of excluding people with disabilities from the  
world of work ซึ่งได้รวบรวมกรณีศึกษาใน ๑๐ ประเทศ ในจำนวนนี้มี ๓ ประเทศ ในเอเชีย ได้แก่ ประเทศไทย  
พบว่าในปี ๒๕๕๐ มีคนพิการทั้งหมดประมาณ ๑.๘ ล้านคน เป็นคนพิการที่มีงานทำ จำนวน ๖๕๐,๐๐๐ คน คิด  
เป็นร้อยละ ๓๕.๒ และเป็นคนพิการที่ไม่สามารถทำงานได้ จำนวน ๖๙๐,๐๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๙ สำหรับ  
ประเทศเวียดนาม ปี ๒๕๔๙ มีคนพิการที่มีงานทำ จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘ ขณะที่ประเทศ  
จีน ปี ๒๕๔๙ มีคนพิการที่มีงานทำ จำนวน ๑๗,๐๘๐,๐๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๙ ซึ่งเปรียบเทียบข้อมูล  
ดังกล่าวจะเห็นว่าจำนวนคนพิการไทยที่มีงานทำยังมีสัดส่วนค่อนข้างต่ำ (เอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย หน้า ๑๕-๒๕)

สำหรับความเสียหายทางเศรษฐกิจของไทย หากคนพิการไม่ได้เข้าสู่ภาคการจ้างงาน  
คำนวณโดยอ้างอิงตัวเลข คนพิการของสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งพบว่ามีจำนวนคนพิการร้อยละ  
๒.๘๕ ของประชากรทั้งหมด พบว่า จะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจของไทย คิดเป็นจำนวนเงินถึง ๑,๔๑๗  
ล้านเหรียญสหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๖๙ ของผลผลิตมวลรวมประชาชาติ (GDP) แต่หากคำนวณโดยใช้สัดส่วนของ  
คนพิการจากประเทศเวียดนาม ซึ่งมีจำนวนคนพิการร้อยละ ๑๕.๓ ของประชากรทั้งหมด มาเป็นเกณฑ์ จะพบว่า

มูลค่าความเสียหายต่อเศรษฐกิจของไทยมีจำนวนถึง ๙,๕๗๖ ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ ๔.๖๔ ของ GDP (เอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย หน้า ๖๓-๖๔)

๓. การเตรียมความพร้อมในการจัดสถานที่ทำงานและการคมนาคมให้เหมาะสมเพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งกระทรวงคมนาคมได้มีคณะกรรมการจัดตั้งอำนวยความสะดวกด้านโครงสร้างพื้นฐานและขนส่งสาธารณะ เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ในความรับผิดชอบของกระทรวงได้จัดทำแผนและดำเนินการปรับปรุงระบบการคมนาคมและการขนส่งมวลชนโดยคำนึงถึงประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงได้ รวมทั้งกรุงเทพมหานครได้ดำเนินการปรับปรุงสาธารณูปโภคเพื่อให้คนพิการเข้าถึงได้ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ให้นำหน่วยงานของรัฐที่ให้บริการประชาชน จำนวน ๔๓,๐๒๕ แห่ง จัดตั้งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน เช่น ทางลาด ห้องน้ำ สถานที่จอดรถ ป้ายและสัญลักษณ์ และบริการข้อมูล กำหนดให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๕๔ สำหรับอาคารของส่วนราชการและเอกชนที่ก่อสร้างภายหลังปี ๒๕๔๘ ต้องจัดตั้งอำนวยความสะดวกให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ นอกจากนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้จัดให้มีกิจกรรมรณรงค์อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน จึงเห็นว่า สถานที่ทำงานและการคมนาคมได้เตรียมความพร้อมที่เอื้อต่อคนพิการด้วยแล้ว

๔. การเตรียมความพร้อมในหน่วยงานของรัฐ ได้มีการชี้แจงต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔ โดยได้ขอความร่วมมือแจ้งส่วนราชการต่างๆ ในปี ๒๕๕๒ ได้เตรียมการจ้างคนพิการตามกฎหมายและส่วนราชการรายงานผลการจ้างคนพิการแล้ว ๘๐๕ คน ซึ่งต่างประเทศที่ใช้ระบบนี้ได้มุ่งเน้นให้หน่วยงานของรัฐจ้างงานคนพิการเข้าทำงานเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ภาคเอกชนด้วย เช่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน หน่วยงานของรัฐจ้างงานคนพิการเข้าทำงาน จำนวน ๔.๓ ล้านคน ทั้งนี้ ในคราวการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ นายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการได้มอบหมายให้กระทรวงฯ ไปจัดทำแผนการจ้างคนพิการในหน่วยงานภาครัฐร่วมกับสำนักงาน ก.พ. เพื่อเสนอคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติต่อไป

๕. การเตรียมความพร้อมด้านการพัฒนาศักยภาพคนพิการ ได้มีการจัดทำฐานข้อมูลคนพิการเชื่อมโยงทั่วประเทศตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๓ เป็นต้นไป และกระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศให้รับนักศึกษาพิการเข้าเรียนในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาจากภาครัฐและเอกชนทุกแห่งโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเริ่มปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป ขณะนี้มีนักศึกษากำลังศึกษาอยู่ระดับดังกล่าวแล้ว ๓,๖๒๓ คน และอยู่ระหว่างการศึกษาระดับที่ต่ำกว่านั้นอีก ๒๗๒,๕๐๖ คน รวมทั้งศูนย์ฝึกอาชีพของหน่วยงานต่างๆ สามารถฝึกอาชีพได้ปีละ ๑,๐๐๐ คน สำหรับการผลการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการในปี ๒๕๕๒ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.๒๕๓๔ ไม่มีบทบังคับให้เจ้าของสถานประกอบการต้องปฏิบัติ แต่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐ มีบทบังคับและกำหนดทางเลือกอื่นให้เจ้าของสถานประกอบการมีแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายมากขึ้น และ

ขณะนี้อยู่ระหว่างบังคับใช้กฎหมายระดับอนุบัญญัติเพื่อให้เกิดความเข้าใจในข้อกำหนดและจัดทำรายละเอียดวิธีปฏิบัติให้มีความชัดเจนมากขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ



(นายอิศระ สมชัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร/โทรสาร ๐ ๒๓๐๖ ๘๘๕๐,๐ ๒๓๐๖ ๘๗๑๘